

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Rep.: Intervenția Ierarhilor noștri ardeleni la guvern.

Prof. G. Muntean: Cea mai actuală problemă.

Isidor Todoran: Salvarea sufletului.

Teofil Chiffa: Studențimea universitară și biserica.

Rep.: Un campion al necredinței: Fr. W. Nietzsche.

Gala Galaction: O circulară a Minist. de Culte.

Cronică. — Ordin circular. — Concursuri pentru

întregirea paroh.: Mănăstireni I. și Trâmpoale.

Intervenția Ierarhilor noștri ardeleni la guvern.

După conferința ținută la Sibiu, în ziua de 20 Ianuarie c., în care s'a examinat situația creiată Bisericii noastre în urma reducerilor bugetare, s'a întocmit un memoriu bine documentat. Acest memoriu a fost prezentat în ziua de 23 Ianuarie c. d-lui Ministru-prezident, de către I. P. Sf. Sa Mitropolitul Nicolae împreună cu P. Sf. Lor, Episcopul Roman Ciorogariu al Orăzii, Nicolae Ivan al Clujului și Grigore Comșa al Aradului.

Ierarhii noștri au fost primiți în sala prezidențială a Senatului, fiind de față și dl ministru Costăchescu, dl președinte al Senatului și parlamentarii ortodocși aflători în Capitală.

Pe lângă prezentarea memoriului scris, toți ierarhii noștri au luat cuvântul expunând și verbal situația grea în care au fost puse eparhiile ardeleni. Cea mai profundă impresie a făcut-o declarația P. Sf. Sale Episcopul Roman Ciorogariu, care a spus că a venit cu periclitarea vieții sale, ca să împiedece — dacă se mai poate — desființarea organizațiilor noastre bisericești din Ardeal, cu'n trecut de peste 70 de ani, de care n'au îndrăznit să se atingă nici ungurii, până la actualul guvern, care s'a pus la adăpostul unor preoți parlamentari inspirați de duhul anarchic din București. „Mai bine vreau să mă prăpădesc în București, cum era să mă prăpădesc odată de mână ucigașă, decât să mă întorc la Oradea și să ies pe poarta reședinței mele însoțit

numai de un singur consilier, și să văd pe colegul, episcopul, unit însoțit de șase canonici (consilieri) plătiți de stat, și pe cel catolic cu zece canonici, toți plătiți de stat“.

„Ne-ați desființat și ne împingeți să ne apărăm cum vom ști și cum vom putea, dacă nu reveniți să ne faceți dreptate integrală și să respectați legile“.

Cu aceeași demnitate și rezoluție a vorbit și Episcopul nostru Nicolae, rămânând, d-nii miniștrii și asistența, uimiți de argumentele zdrobitoare ce P. Sf. Sa a adus în favorul menținerii organizațiilor centrale episcopoești, cerând păstrarea în întregime a tuturor posturilor de consilieri, secretar, revizor și misionar eparhiali, fără de cari nu se poate închipui o activitate episcopală și o îngrijire a credincioșilor răspândiți între lupi, pe teritoriul alor 9 județe, dela Alba-Iulia până la Sighet.

Dl Prim-ministru a răspuns că are să se refacă totul, mai ales că pentru Ardeal e vorba numai de vre-o cinci milioane de Lei. Ce privește salariile preoțești de-ase-menea a dat asigurare că li se va aplica numai impozitul de sacrificiu.

Suntem deplin mulțumitori Inalților noștri Ierarhi, și'n deosebi P. Sf. Sale Episcopului nostru Nicolae, — care în urma oboselilor călătoriei e puțin suferind — pentru demna și energica apărare ce au făcut-o Bisericii și slujitorilor ei.

Rep.

Cea mai actuală problemă.

Cercurile conducătoare actuale ale destinelor neamului românesc sunt preocupate de rezolvirea fericită a celor două probleme cu caracter economico-politic, anume: criza financiară și criza economică. Soluțiile au fost multe, fie expuse verbal în consiliile de miniștri, fie în conferințe, fie scrise în publicistică. Au fost chiar adoptate unele soluții și imediat puse în practică. Societatea românească, care de altfel suferă greutatea celor două crize, crede că n'a fost găsită soluția cea mai bună pentru înlăturarea lor, prin pretenția de noi jertfe, dela cei mai greu împovărați cetățeni ai statului, adică dela funcționari. Că-i întemeiată această credință aproape nu ne îndoim. Este totuși iertabilă, într'ucât chiar și în viața noastră personală, adeseori nu alegem soluțiile cele mai bune în rezolvirea multiplexelor probleme ale vieții. Oricât mai complicată este viața unui stat. Aproape nu există dispoziție cu caracter legislativ să mulțumească, toate categoriile de cetățeni.

Găsesc însă greșala cea mare în forma îngustă în care au fost privite cele două probleme. Ele nu sunt niște cazuri izolate în viața de stat, ci o mică părțică dintr'un ansamblu de probleme, toate actuale și cari pretind a fi rezolvite. Fiecare epocă a vieții sociale își are problemele ei strâns legate una de alta. Intregul ansamblu are aspectul unui lung șir de cauze și efecte.

Nu putem rezolvi satisfăcător una din ele, fără a ține cont de celelalte. Ba cei mai mult trebuie să străbatem șirul cauzelor, până la începutul ansamblului de probleme caracteristice acelei epoci de viață. Cauza, cauzarum a tuturor problemelor sociale de după războiu, este de ordin moral. Războiul distrugător de milioane de vieți omenești, distrugător de bogății spirituale și materiale, creiază o nouă mentalitate în omenire. Mentalitate ce se alimentează din tendința de supremație a forțelor materiale împotriva celor spirituale. Intreg războiul este o desfășurare uriașă de forțe materiale. În arena vieții societății postbelice, nu mai viază altruismul, cinstea față de aproapele, mila față de cel neputincios, totul este înlocuit de un egoism feroce. În mijlocul națiunilor, se continuă un războiu

aprig, partid împotriva partidului, individ împotriva individului. O haită de lupi, cari după ce a alungat pe vrăjmașul extern, se mânăncă într'olaltă.

Nu există lege, căreia individul să se supună de bună voie. De idealuri naționale, nici vorbă. Da, idealuri individuale, cari culminează în a ajunge să stăpânească, deci să-și satisfacă un orgoliu, în a ajunge să-și creieze o viață cât mai comodă, modalitățile nu interesează. Predicatorii și puținii practicanți ai idealurilor naționale, ai cinstei, muncii desinteresate, iubirii de aproapele, sunt niște imbecili, niște înapoiști, cetățeni ai veacurilor trecute, cari singuri nu știm cum de s'au rătăcit în veacul al XX-lea.

Jertfele menite să astupe golurile, cari desconcentrau viața financiară, deci să refacă viața financiară și economică, vor fi un nou impuls la luptă individuală alimentată de năzuințe egoiste.

Soluția adoptată după felul îngust de a privi problemele sociale actuale, este numai un calmant, nicidecum un medicament, care efectiv să vindece viața publică. Răul ar fi trebuit tăiat dela rădăcină. Spiritele alese ale omenirii au făcut următorul diagnostic al suferințelor sociale: Societatea actuală, este desechilibrată moralicește. Refacerea morală dela individ la individ este singurul mijloc care poate mântui omenirea de dezastre. Este cunoscut acest diagnostic și la noi în țară? De sigur, este trâmbițat pretutindeni. S'au luat măsuri pentru aplicarea tratamentului corăspunzător? Nu. În școală și azi se face mai multă instrucție, decât educație morală. Programul este încărcat cu de toate, iar pentru educație morală aproape nu-i loc. Puterile de acțiune ale bisericii sunt anihilate întâi prin indiferentismul religios manifestat publice, fără jenă, care a permis organizarea atâtor grupări sub oblăduirea statului, cu caracter anticreștin, apoi prin tratamentul vitreg din partea statului. În consecință singurele instituții, cari ar putea vindeca cangrena socială, la noi, sunt aduse în imposibilitatea de a lucra.

E ceasul al unsprezecelea. Opinia publică inconștientă încă de răul ce paște românismul, trebuie trezită din starea de indiferentism, în care se complace să tră-

iască. Într'un glas cele 15 milioane de români, să ceară: refacerea programelor de studiu din școalele de toate categoriile, după normă, ca studiilor cari contribuie efectiv la refacerea morală a tinerimii, să li se deie un loc de frunte, crearea unei astfel de situații bisericii naționale încât să-și poată îndeplini misiunea nestingherită de preocupări de ordin material.

Avem lipsă de caractere morale, dela opincă până la ministru, acestea numai vor putea alungă norii cari planează deasupra țării noastre.

Prof. G. Muntean.

Salvarea sufletului.

„Căutați mai întâi împărăția
lui Dumnezeu...” (Matei, 6, 33).

Este de neîgăduit că tabloul ce ni-l prezintă o examinare atentă a stărilor actuale, este acela al unei cumplite deprimări sufletești. Criză economică dublată de o și mai mare criză morală, profundă nemulțumire, fierbere de colorit anteninațor, precizătoare de orice numai de bine nu, este ceea ce constată în toate părțile, cu mici și neînsemnate excepții. Sus, în olimpica seninătate a nepăsării, puternicii zilei continuă ospățul; jos, milioanele înfometate se sbat în valurile cotropitoare ale mizeriei materiale și morale; se pare, că înlăuntrul lor sălășluște o otravă distrugătoare. Și cu toate acestea lumea își urmează drumul fără să se gândească la ceva care i-ar putea fi fatal; se pare că se joacă o comedie deasupra craterului unui vulcan.

Se pune întrebarea: care este cauza acestei situații? Răspunsul îl aflăm ușor din compararea stării de azi cu ceea ce era altădată. Cauza este îmbolnăvirea sufletului nostru. S'o arătăm.

Există azi mai puțini bani ca înainte? nu, doară aceasta este epoca capitalismului; există azi mai puțină bogăție în general ca înainte? nu, din contră, este atâta producție încât nu ai cui să vinzi produsul tău; există azi mai puține mijloace de locomoție și de circulație a avuțiilor ca mai demult, încât să fie foamete din cauza izolării? nici vorbă, ba astăzi, mai mult decât oricând, spațiul și timpul încep să dispară în fața vitezei și forței mașinilor;

într'un cuvânt, există azi mai puține mijloace de satisfacere a tuturor trebuințelor umane ca odinioară? evident că nu. Pe de altă parte, niciodată elasticitatea și permeabilitatea claselor sociale n'a fost așa de mare ca astăzi, niciodată nu s'a deschis atâtea porți valorilor de tot felul ca acum, niciodată, poate, talentele nu s'au putut ridica mai ușor și incapacitățile n'au căzut mai repede. (Nu vrem deloc să spunem că acum ar fi ideal, ci comparăm numai cu stările ce le fericim fără nici o rezervă). Viața unui mic burghez de azi este relativ mai confortabilă decât a unui prinț din veacul XV sau XVI. Și totuși suntem nemulțumiți. Dorințele noastre neînfrânate de nimic ne torturează; nu ne mai ajung tantiemele, mătasa și automobilele. Pământul ne-a legat, ne-a orbit, ale pământului numai le socotim vrednice, noi nu avem un ideal înalt, iar dacă avem unul, ne este rușine să-l mărturisim. Ceea ce bolnav la noi, este deci sufletul, care, încătușat în lanțurile tuturor poftelor, se sbate prometeic.

Salvați sufletul! este strigătul oamenilor de bine; sufletul, acea scântee dumnezească care face pe om să fie om și a cărei însănătoșire este principalul leac al crizei vremii noastre. Dacă n'am salvat sufletul, n'am făcut nimic, căci „ce-i folosește omului să câștige lumea întregă, dacă-și pierde sufletul”. Să dăm sufletelor iarăși elanul înălțător, să facem ca ochii să se ridice iarăși spre cele de sus, căci acolo este și trebuie să fie adevărata noastră comoară; „nu vă adunați comori pe pământ, unde molia și rugina le strică”, a zis Domnul, ci inima, gândul, idealul să ne fie mult mai presus într'o lume superioară, pur spirituală, divină și atunci toți spinii din cale, toate incidentele și obstacolele ni se vor părea mici nimicuri ale unei existențe, care are importanță și strălucire numai în ochii celor ce s'au lăsat înlăntuiți de vițiile ei. Cel ce a văzut mai clar decât oricine, a zis: „Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate celelalte se vor adăuga vouă!”

*

Salvarea sufletului este marea problemă de o perpetuă actualitate, care astăzi, mai mult ca oricând, prezintă aspecte lamen-

tabile, și de a cărei soluționare depinde viitorul civilizației. Nimenea nu este desinteresat de deslegarea ei, afară de inconștienți.

Dacă microbii morali sapă sănătatea sufletului nostru, se poate oare spera în înlăturarea crizei de spiritualitate? Ne-am scufundat oare așa de mult încât să nu mai fie posibilă salvarea? Greutatea ridicării nu este mică, dar nimic nu ne îndreptățește să stăm apatici în fața molo-hului cotropitor de josnică materialitate și acum, la ceasuri târzii, înălțarea noastră este și posibilă și mult dorită; *depinde de noi să vrem numai.*

Sufletul omenesc, ale cărui tendințe nobile n'au putut fi nimicite niciodată, ci doar întunecate, reacționează azi ca un resort comprimat prea mult; reacționează, e drept, de multe ori greșit ca și resortul cu destindere bruscă. Sufletul caută să evadeze din cușca de fier impusă de materialism și de interesele înguste. Ce sunt sectele, curentele mistice teosofice, misticismul, voluntarismul și intuiționismul în filosofie, decât o destindere greșită a spiritualității mult comprimate? În asemenea împrejurări, terenul de muncă al Bisericii este întins și poate aduce roade multe și mari, cum a dat dovadă în vremuri și bune și rele. Se potrivește foarte bine vorba evanghelică: „iată seceriș este mult și secerători puțini“.

Numai însănătoșirea sufletului prin credința neclintită într'un ideal înalt, mai presus de lume și de luptele ei meschine, ideal dat de Mântuitorul, cerându-ne să căutăm mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, poate să aducă „pe pământ pace și între oameni bunăînvoire“.

Isidor Todoran.

Studentimea universitară și biserica.

Asistăm la desfășurarea unui binemeritat răspuns de fapt, pe care tineretul intelectual creștin a ținut să-l dea unei opinii prea mult trâmbitată, că generația de azi a depășit indiferentismul chiar, instalându-se comod într'o vădită atitudine de repugnă, față de tot ceea ce e bisericesc.

Și ceea ce constituie superioritatea aces-

tui răspuns este îndeosebi felul cum această generație știe să rezolve problema bisericească, în sfera de activitate al unui neam născut creștin.

Sufletul nostru românesc urmărit în lungul istoriei n'a înregistrat momente destructive (sau cel puțin de stare pe loc) decât atunci când s'a pierdut în discuții premature asupra veracității dogmelor cari constituie o autoritate divină bisericească.

Și azi studentimea grupată în jurul steagului, simbol al unei trinități, Hristos, Regele și Națiunea, înțelege să-și precizeze rolul față de această instituție inerentă evoluției normale a poporului pe care-l reprezintă.

Biserica românească e privită în lumea aceasta tinără din punctul de vedere al rolului pe care l'a desfășurat, îl desfășură și îl va desfășura în păstrarea echilibrului dinamic al poporului său. De unde firesc s'a născut problema activismului bisericii noastre, discutată la congresul studentesc ținut la Brăila.

Discuțiile au precizat atitudini și propuneri distribuite pe centre. Programul foarte bogat desfășurat pe lângă abundente discuții n'a putut asimila însă toate opiniile.

Chișinăul reprezentat printr'un raport oficial istoric și documentar asupra problemei, a desprins ca motor al acțiunii ce congresul își va însuși față de această problemă, revendicările bisericii inerente conservării ei. Fapt care și-a găsit un răsunet opus în cuvântul președintelui centrului Cernăuți, promotorul ideii ca, biserica cel puțin pe viitor să-și scoată din program rolul de cerșitoare la ușile statului, iar tineretul să adopte mai repede un program, de luptă eliminativă a tot ceea ce constituie ierarhie bisericească, compromisă.

Bucureștii prin cuvântul unui tinăr preot, nu de mult fost coleg al nostru, a reușit să accentueze un alt aspect al problemei. Poporul nostru prin uneltiri politice asfixiante zice Sf. Sa a fost și este mereu lovit în ceea ce are el mai sfânt — și în acelaș timp mai conservativ ca element etnic, — în credința lui. Destrămat în credința lui prin secte este înstrăinat cu sufletul de neam și exploatat în serviciul unor idei politice dosite după culisele uneltirilor de destrămare religioasă.

Rolul tinerimei studentești rezidă deci în a reîncreștina acest popor, în a-i redă piedestalul neperitor al credinții în miezul căreia s'a altoit gînta latină astăzi românească. În mijlocul de isbîndă nu-l poate constitui decât munca intensă depusă de nuclee studentești organizate în colaborare cu preoții și învățătorii satelor.

Iată ce s'a discutat la congres.

Încât problema pusă nu numai că face dovada desființării unanime a indiferentismului religios, ci mai presus de aceasta a reușit să evedențieze maturitatea cu care congresul studentesc știe să-și găsească rădăcinile capabile de a-i alimenta o cât mai apropiată isbîndă.

Nu avem timp să ne pierdem în argumentări asupra necesității unei biserici active în sfera aspirațiilor neamului românesc, ea este organic și deci unanim trăită nu numai recunoscută. Astfel problema se simplifică, nu însă la, a preciza rolul acestei biserici purtătoare glorioasă a steagului aspirațiilor românești, ci mai repede rolul pe care îl are tineretul ca element constitutiv și în acelaș timp constructiv în marea sferă a bisericii românești. Ori mijlocul cel mai efectiv pentru o realizare în sensul acesta îl poate constitui, înregimentarea activismului studentesc cu întreg programul ce-l reprezintă între valurile purtătoare ale bisericii lui Hristos. Căci, ce vrem noi prin „Uniunea studentească național creștină“? Să vedem vibrând din struna fiecărui suflet românesc o activitate, o muncă, o contribuție onestă, pusă în slujba acestei trinități Hristos, Rege și Națiune. Ne-am declarat deci prin programul preconizat și vrem să declarăm pe fiecare român, soldat cinstit în slujba unui ideal binecuvântat de Hristos, sintetizat în Rege și pus în slujba unei națiuni.

Păstrînd mereu o atitudine pozitivă și prin realizările efective pe care studentimea le va obține folosind toate elementele creatoare constitutive ale neamului său, va face dovada unei generații pe care tineretul român conștient știe încă să o prezinte acestei țări pentru care militează.

Teofil Chiffa

stud. în litere și filosofie, Cluj.

Un campion al necredinței:

Fr. W. Nietzsche.

— Conferință ținută de Prof. Dr. I. Vască. —

Duminecă, la 25 Ianuarie a. c., a fost inaugurat ciclul conferințelor aranjate de Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor Române, în sala IV. a Universității.

Aceste conferințe, ce se țin în fiecare an între sărbătorile Nașterii și Învierii Domnului, având subiecte morale, religioase sau istorice, contribuie într'o largă măsură la edificarea și înălțarea sufletească a intelectualilor noștri. Conferențiarilor sunt aleși dintre profesorii universitari, profesorii noștri de teologie sau distinși membri ai clerului.

Conferința primă din noul ciclu inaugurat, a fost ținută de Prof. Dr. I. Vască, Rectorul Academiei teologice. D-Sa a prezentat tema ce și-a ales-o cu un bogat material de documentare critică și științifică. În rezumat subiectul conferinței D-Sale este următorul:

Omenirea civilizată a lumii, se zbate într'o serioasă criză materială. Factorii conducători ai omenirii nu-și dau însă sama, că la temelia tuturor greutăților de ordin material, se găsește o și mai gravă criză de ordin moral. În deosebi oamenii lumii moderne s'au îndepărtat dela izvorul adevărat al civilizației lor, care a fost religia și orbecăiesc căutându-și în puterile omenesti acest izvor. Sunt pe povârnișul rătăcirii, al sălbătăcirii sufletelor și de aceea sufăr. Cine a contribuit la această stare de lucruri? Cugetătorii lumii moderne, cari au combătut cu vehemență principiile sănătoase de viață ale religiei lui Hristos și au predicat întoarcerea la moralitatea păgână. Cel mai radical dintre aceștia a fost Fr. W. Nietzsche.

Cine a fost Nietzsche? Cel mai discutat și citit autor din Germania de azi. Scrierile lui sunt răspândite în lumea întreagă și au trezit mare răsunset în cugetele cititorilor. Unii l-au aprobat, iar alții l-au combătut cu mare înverșunare. Care a fost motivul popularității atît de răspândită a scrierilor lui Nietzsche? A fost, că el a atacat pe față, fără nici o cruțare creștinismul și a proferat cele mai neuzite blasfemii la adresa principiilor de viață emenate din doctrina

lui Hristos. Numai bolșevicii din Rusia de azi pot ține pas cu expresiile lui Nietzsche împotriva lui Dumnezeu și a Bisericii Sale.

Nietzsche a fost fiu de preot protestant, a devenit numai cu 25 de ani profesor universitar și îmbolnăvindu-se, după 9 ani de profesură, a fost pensionat. Ca pensionar și suferind de mari dureri de cap, a trăit retras dedicându-se cu totul teoriilor și scrierilor sale. A fost într-o continuă luptă sufletească cu sine. Doria cu ori ce preț să se afirme în viață. Omul să tindă să ajunge prin puterile proprii la putere. Iar ajuns stăpân pe putere, să nu aibă milă cu cei slabi și neajutorați. Numai elementele tari dintre oameni să fie promovate. Ținta evoluției rasei omenesci să fie „supraomul“, stăpân absolut pe putere, fără frica de Dumnezeu sau de oameni. Morala creștină, care învață iubirea față de oameni, este morala sclavilor. Dumnezeu creștinilor este mincinos și corupt. — Atât de departe a mers Nietzsche în blasfemiile sale, încât a ajuns complet dement în cele din urmă; voia să se proclame pe sine Dumnezeu. — Ultimii ani ai vieții i-a petrecut într-o completă inconștiență. A murit în vara anului 1900, în vârstă de 56 de ani. — Operele lui mai însemnate sunt: Omenesc prea omenesc, Zorile, Știința veselă, Genealogia moralei, Ecce Homo, Antihristul, Așa vorbit-a Zarathustra ș. a.

Tragedia acestui neîntrecut campion al necredinței, din pragul veacului al XX-lea, poate servi ca cea mai clasică pildă pentru toți adversarii sălbatici ai religiei. Ideile lui anarhice au umplut lumea; dar cine și le va însuși ca principii călăuzitoare pentru viață, va suferi înfrângere. Conaționalii lui Nietzsche, în frunte cu împăratul lor Wilhelm, provocând marele război din urmă, au voit să realizeze idealul „supraomului“, cu devisa „Deutschland, Deutschland über alles“; au rămas însă înfrânți și umiliți.

La fel se va întâmpla și cu imitatorii lui Nietzsche în zilele noastre. Efemer pot reuși acești pescuitori în apă turbură, dar nimicirea credinței din sufletele oamenilor, nu vor fi în stare să o realizeze niciodată. Îndeosebi „creștinismul“, după mărturia lui Voltaire, un fost mare adversar al creștinismului, „a rămas și va rămâne pururi în picioare, printre atâtea ruine, imutabil, ca

și Dumnezeu, care-i este autorul; căci adevărul rămâne în etern, iar fantomele de opinii trec ca niște visuri de bolnavi“.

Conferința fiind ilustrată cu multe date și citate interesante, a fost ascultată cu mare atențiune și conferențiarul a fost răsplătit de numeroasa asistență cu vii și călduroase aplause.

Rep.

O circulară a Min. de Culte.

Citesc în ziare că Ministerul Instrucțiunii a găsit cu cale să trimită o adresă-circulară înalților chiriarhi ai Bisericii, rugându-i și pofțindu-i să supravegheze unele mișcări ale slujitorilor altarului. Adresa zice: „Prin participarea activă la acțiunea unor asociații cari propagă vrajbă, ură și violență... (unii) preoți săvârșesc o faptă care este și anticreștinească și antisocială și antinațională...“

Așa dar Onor. Minister se vede obligat să intervieve pe lângă marii vlădici în numele moderațiunii, umanității și Sfintei Evanghelii, cu rugămintea ca intervenția să fie interpretată, de sus în jos, până la centuriile eclestiastice!...

Ciudate vremuri! paradoxale apariții sociale! Greu este pentru noi, cuvântul acesta! Domnul Ministru, funcționarul statului laic, vine să-mi aducă aminte cum mă cheamă și care este menirea mea pe acest pământ, vine să-mi predice Parabola Samariteanului milostiv și cele nouă fericiri.

Ne plecăm fruntea și suspinăm. Domnul Ministru nu poate fi învinuit nici de pripeală, nici de lipsă de motive. Din păcate, dela o vreme încoace, unii dintre frații noștri clerici au uitat și uită, în mod vinovat, că sunt paznicii celor sacre și eterne și vor să se improvizeze vistiernici ai valorilor pământești.

Este, oare, domeniul nostru spiritual, atât de sărac și de neînsemnat, ca să ne lase vreme liberă să ne ocupăm cu treburile altor factori sociali și naționali? Ajuns-a, oare, depozitul creștinătății noastre atât de arhaic, încât să ne împingă inima să-l înlocuim prin altul, cu alt nume și cu altă tâlcuire?

Sunt jalnice gânduri cari ne cercetează, în fața acestor stări și constatări. Ce mai

păzim noi, lângă altarele noastre, și care mai este rațiunea noastră de a fi, dacă dregătorii laici din neamul nostru, se văd nevoiți să vie și să ne comenteze Sfânta Evanghelie?

E limpede ca lumina sfintei zile, că ne găsim în zile de cumplită secetă duhovnicească și că merităm, dojana celor pe cari avem pretenția să-i numim fiii noștri și ucenicii noștri.

S'au Biserica lui Isus Christos este așezământ dumnezeesc, sacrosanct, etern și mai presus de neamuri și de granițe și noi trebuie s'o slujim în duhul adevărului, sau Biserica aceasta s'a ofilit în inima și în convingerea noastră, și atunci trebuie s'o lăsăm pe mâna altora decât noi.

A sluji această instituție nemuritoare cu un duh pământesc și muritor: este catastrofal. Roadele confuziunii se văd din ce în ce mai categoric. Astăzi d. ministru ne aduce aminte că, după învățătura Domnului, toți oamenii sunt frați. Poate că mâne-poimâne va începe să ne învețe Simbolul Credinței.

(„Curentul“).

Gala Galaction.

CRONICĂ

Predică în Biserica Catedrală. Duminică, 1 Februarie c., va predica la Sf. Liturghie *Dr. Seb. Stanca*, iar la Vecernie *D. Antal*. — În Capela Școalei Superioare de Comerț în această Duminică va servi și predica *I. Goron*.

Luni 2 Februarie c. Intimpinarea Domnului: va predica la Sf. Liturghie *Dr. Ioan Pașca*, în Bis. Catedralei, iar la Vecernie *Nicolae Vasîu*. — În Capela Școalei Superioare de Comerț în această zi va servi și predica *I. Goron*.

Duminică 8 Februarie c., va predica la Sf. Liturghie prof. *Dr. Andrei Buzdug*, în Bis. Catedralei, iar la Vecernie *Gh. Oprean*. — În Capela Școalei Superioare de Comerț în această zi va servi și predica *I. Cioara*.

Congresul preoțesc extraordinar a fost amânat pe baza următorului comunicat publicat în Telegraful Român: „Primind asigurări liniștitoare din partea guvernului în ceea ce privește situația bugetară a Bisericii

noastre și a slujitorilor ei, congresul extraordinar al Asociației clerului „Andrei Șaguna“, convocat pe ziua de 27 Ianuarie a. c., se amână sine die“.

Sfârșitul unei anomalii. Dl prof. univ. Dr. V. Moldovan fiind întrebat de un ziarist în chestiunea conferirii titlului de doctor în dreptul canonic, a făcut următoarea declarațiune: „Regulamentul facultății de drept rămas dela unguri are un articol în virtutea căruia studenții în teologie romano-catolici puteau obține titlul de dr. în drept canonic dacă urmau un an la universitate dreptul roman și dreptul bisericesc. Acel articol din regulament cerea însă ca atât cel examinat cât și examinatorul, adică profesorul, să fie romano-catolic. Prin numirea mea la această catedră, articolul a căzut în desetudine, deoarece eu, fiind ortodox, nu pot nici examina, nici conferi titlul de doctor în drept canonic. Păreră mea, pe care am susținut-o, iar d. decan al facultății de drept și-a însușit-o, este că acest articol este o simplă anomalie rămasă până acum, din cauze pe cari nu mi le explic. Dar nici nu vreau să le cercetez. Chestiunea se găsește în următorul stadiu: d. decan al facultății de drept va prezenta un memoriu documentat la viitoarea ședință a Senatului prin care va cere abrogarea acestui articol și nimeni nu va mai căpăta acel titlu de doctor pentru care este atâta discuție. Eu, de când sunt profesor n'am făurit un asemenea doctor. Obiectul, și deci catedra mea face parte integrantă din facultatea de drept și n'are legătură cu teologia decât că predau dreptul bisericesc, necesar oricărui avocat și magistrat. Repet dar: de când sunt profesor nu s'a fabricat nici un doctor în drept canonic și pe viitor articolul cu pricina va fi inexistent, prin urmare nu va obține nimeni acest doctorat. Aceste lucruri trebuiesc cunoscute și chiar te rog să faci acest serviciu și publicului alarmat de superficialitatea discuțiunii, și celor interesați a cunoaște adevărul în toată plenitudinea lui“.

Desființarea vagoanelor ministeriale. Delegația economică a examinat chestia vagoanelor ministeriale și a hotărât desființarea lor. Cele peste 80 vagoane ministeriale existente, vor fi amenajate ca

vagoane de clasă sau vor fi scoase la licitație. Nu se va păstra decât un singur vagon salon pentru primul-ministru. În acest sens s'a dispus întocmirea unui jurnal, de către președinția consiliului de miniștri. Țara întreagă va fi satisfăcută de această dispozițiune de cruțare, însă numai atunci când într'adevăr va vedea că domnii miniștrii călătoresc în vagoane de călători alături de alți cetățeni. Ni teamă să nu se întâmple și cu această hotărâre ca și cu cea privitoare la desființarea automobilelor dela ministere și autorități, cari s'au desființat numai pe hârtie nu și în realitate.

Imigrarea în America oprită pentru doi ani. Comisiunea imigrării din Senatul american a luat hotărârea să se suspende în mod provizoriu, pe timp de doi ani, imigrarea în Statele-Unite. Se va permite numai intrarea rudelor străinilor cari trăiesc în America, și aceasta numai în proporție de 50 la sută față de autorizațiile eliberate actualmente.

A apărut: Prețul 40 Lei.

Pr. Ion Goron „NOUA LEGE“
cuvântări despre fericirile evanghelice.

Pentru preoții din eparhie și pentru abonații „Renașterei“ 30 Lei.

La **LIBRĂRIA EPARHIALĂ** din Cluj se află de vânzare **ORNATE BISERICESTI** (felon, patrafir, brâu, mânecute) în culori bordo și albastre, confecționate ineseptionabil, din stofă fină cu broderii aurite (spic de grâu și flori), cu prețul dela 6500—8500 Lei.

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 201—1931.

Ordin circular
către toate oficiile protopopești și parohiale.

Conform ordinului Nr. 32 din 10 Ianuarie 1931 al Sântului Sinod atragem atențiunea să se observe strict dispozițiile circularului nostru Nr. 5507 publicat în „Renașterea“ Nr. 31—32 1930 în ce privește pomenirile membrilor Augustei familii regale la slujbele noastre rituale bisericesti.

Cluj, la 23 Ianuarie 1931.

Consiliul eparhial.

Nr. 10—1931

(5) 2—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. I. *Mănăstireni I.*, din protopopiatul Huedin, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Casă parohială cu supraedificate.
2. Sesiune parohială 32 jughere.
3. Stola uzitată.
4. Intregirea salariului dela stat, conform coalei B.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererea cu documentele prescrise subsemnatului oficiu, iar cu prealabila noastră încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a cânta respective a celebra și pentru a face cunoștință cu poporul.

Concurenții au să prezinte act de învoire dela P. S. Sa Episcopul nostru, fără de care act nu vor putea fi luați în candidare.

Huedin, la 12 Ianuarie 1931.

Oficiul Protopopesc ort. rom. în conțelegere cu Consiliul parohial din Mănăstireni.

Aurel Muntean, protopop.

Nr. 428—1930.

(4) 3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a *Trâmpoele*, protopopiatul Abrud, se publică prin aceasta concurs de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.
2. Casă parohială și supraedificate.
3. 14 jugăre sesiune parohială, arător și fânaț.
4. Taxele stolare obicinuite.

Candidații își vor înainta actele regulamentare, în termen, la acest oficiu, alăturând și aprobarea P. Sf. Sale Episcopului.

Înainte de alegere se vor prezenta în parohie.

Abrud, la 7 Ianuarie 1931.

În înțelegere cu Consiliul parohial.

Petru Popovici, protopop.